1871. III. évfolyam. 179. szám. Hétfő, szeptember 11.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utjan.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

M. NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A salzburgi találkozás.

∴ Valahányszor fejedelmi találkozások hirét veszszük, már rendesen gonosz jelnek szoktuk e körülményt tekinteni.

Annyi bizonyos, hogy az utóbbi időkben, valahányszor fejedelmek egyik-másik tördőben rendez-voust adtak, rendszerint a közvetlen jövőben egyik-másik állam területén már vérfördő következett be — a háboru szinterén.

Nem csoda, ha most is feszült figyelemmel, mondhatni aggálylyal tekintenek sokan a salzburgi találkozás elé, melyből minden mást, csak nem békét jósolnak az emberek.

Hogy nem csupán holmi Stroussberg-féle román vasuti kérdés az, melyért két fejedelem egész diplomatiai testülettel találkát tüzött ki egymásnak, az már kétségtelen, mint szintén az is, hogy itt nem a szent alliance megujitása, illetőleg megóvása forogh szóban.

Nem merjük hinni, hogy Bismarcknak a furfangos diplomatának keze müködött volna a cseh és lengyel kérdésnek élére állitásában, de azt igen, hogy az Ausztria- és Magyarország közös birodalomban még nagyobb ziláltságot idézett elé shogy e szerint a közös birodalom diplomatáinak nagyon kapóra jött a salzburgi találka kitüzése, miután már is látják vala gyötrő álmaikban az északi rémnek mindent elnyelni törekvő óriási torkát, vagy legalább képzelmükben fölmerül vala az, valahányszor a birodalom szláv elemei a pétervári koloszszal kaczérkodni látszanak!

Ily körülmények közt nem csoda, ha Bismarck a salzburgi — netaláni alkudozásoknál s eshetőleges szerződéseknél az oroszlánrészt Porosz-Németország számára biztositani találá.

Hogy e találkozás Oroszországnak netalán a közel jövőben intézendő manőverei ellensulyozására irányul, határozottan állitani nem merjük; de azt tudjuk, hogy mostanában sem Olasz— sem Francziaország — annál kevésbbé Törökország nem ismer oly állapotban, hogy ez államoknak czivakodó szeszélyét akár Porosz — akár Ausztria-Magyarországnak rettegni kelljen.

Csak Oroszország adhat komoly aggodalmakra okot.

Az orosz diplomatia felejteni látszik, hogy a gasteini találkozásnál Oroszország is szóba jő és sajtó organumai által siet a világgal elhitetni, hogy az orosz kormánynak eszeágában sincs a béke megzavarása, és amint a „Nord" a Szt. pétervári kabinetnek eme sugalmazott lapja magát kifejezi, "ha Bismarck és Beust urak csakugyan Európa békéjének megvédését tették feladatukká: a pétervári kabinet a békehirdetgetésnél többet teend, ha egyszerüen föntartja azt. Legokosabban tenné ugy Bismarck, mint Beust ur, ha abban állapodnának meg, hogy szokásos rögtönzéseikkel nem fogják a világ békéjét zavarni!

Hogy mint gondolkozik Oroszország a világbéke megalapitása felől, azt pár év óta szakadatlanul folyó titkos hadszerelései, mérnökkari tisztjeinek a hadászati vasutak kiépitésénél és az ujabbkori erődök épitésénél mutatkozó tevékenysége, a lövegeknek óriási mérvben való gyártása, eléggé világos szinben tünteti elénk.

Mi, kik a történelemből ugy ismerjük Oroszország eszélyes diplomatiáját, mely lassan, de biztos léptekkel szokott előrehaladni, tökéletesen hiszszük, hogy a békét fentartani törekszik, legalább azt megzavarni nem hajlandó.

Megmondjuk miért.

Igaz, hogy a tiz évi lankadatlan szorgalom által létrejött vasuthálózata Oroszországnak európai területén mintegy 1047 □ mértföldet fut át, s hadászati szempontból készült két fő vonala észak-déli irányban vonul, melyek nagyobbára teljesen kiépitettek gyanánt tekinthetők; de nem kell felednünk, hogy még bizonyos nagyjelentőségü vonalnak kiépitése, t. i. a moszkova-smolenski egyfelől Wilnán vagy Grodnón át a porosz határra, másfelől pedig Mohilefen át Kiewtől vagy Berdiczentől Brzesc-Litewskivel összekötő vonal épitéseivel még javában foglalkoznak, de hiszik, hogy nem sokára e munkálatot is bevégezik.

Mig ezek teljesen ki nem épitvék, addig az északi óriás jeges medve téli álmát aluszsza s legfelebb a talpát nyalogatja.

Addig majd kedveskedik ő jóféle altatókkal az európai diplomatiának, ha ez ugyan hajlandó ettől elmámorosodni.

Hogy nem lesz hajlandó, ezt Bismarck müveleteiből sejtjük; mert, hogy a salzburgi találkozás az ő agyában szülemlett meg, afelett kétkedni sem akarunk.

Ha a salzburgi találkozást katonai szempontból veszszük föl, ugy a Porosz-Németországgal való szövetkezést előnyösnek találjuk, ha t. i. az alku kedvező.

Mert arra, hogy mi a muszkával eshetőleges háborunban elbánhassunk, a következő lőtényezők mulhatlanul szükségesek:

Jelentékeny számbeli és harczászati tulsuly; elegendő lovassági erő, lehető legnagyobb előkészület, a Magyarország és Galiczia közti összekötő vasuti vonal kiépitése s az ezzel kapcsolatban tervezett erődök emelése s végre szilárd kitartás és roppant erőfeszités!

Mindezzel, az oroszszal szemben még nem dicsekedhetünk s ha a viszonyokat a katona szemével tekintjük, veszély esetében egy okszerü véd- és daczszövetség Németországgal, bizonyára nem válik kárunkra.

Csakhogy a netaláni véd- és daczszövetség Németországgal akép köttessék meg, hogy amit aréven nyerhetünk, azt a vámon el ne veszitsük.

Azt mondhatják némelyek, hogy Németországnak, mostanában nincs félelmes ellensége.

Igaz, egy időre sem a 65 millió lélekből álló tulajdonképi orosz néptől, sem a halálos fáradalmait pihenő Franciaországtól nincs mit rettegnie. De nem feledjük, hogy a muszkaajku 65 milliónyi lélek a hóditott tartományok lélekszámával s a még hóditásra váró déli és keleti szlávokkal majdnem annyi lélekszámot tehetnek ki.

Ily óriási erővé emelkedhetését az Orosz birodalomnak, épugy tiltja a porosz — mint az osztrák-magyar diplomatiának politikája.

Ez az a központ, ahol mind Porosz Németország, mind Magyarország és Ausztria a keleti kérdésben találkozik.

Itt e központnál, a keleti kérdés minden két félre nézve életkérdés, ahonnan még azon sem csodálkozunk, ha azt jóelőre, még éveket megelőzve is megvitatják s a legrosszabbra is megteszik a szükséges előkészületeket.

Csakigy magyarázva lehet ránk nézve jó jel a salzburgi találkozás; különben, ha csak katonai miveleteknek csupán Németország érdekében felhasználását vonná az maga után: a gonosz jel ellenében előreszámító politikára van szükségünk!

— **Somsich Pál,** a képviselőház elnöke az állandó bizottság tagjait külön felhivásban is figyelmezteti, hogy miután az országgyülés első ülésén — sept. 14-én — több uj képviselő fogja bemutatni választási jegyzőkönyvét, s ezek átvizsgálása sürgős, tehát mulhatlanul jelenjenek meg. —

— **A csalhatatlanságot** veszély fenyegeti Magyarországban. A király ugyanis — a kultusminister Pauler mellőzésével — Andrássyt szólitá fel, hogy ez ügyben személyét képviselje. Andrássy tehát magához idézte Jekelfalusi püspököt, ki először praedikálta e hitágazatot. A püspök már Budán van, s a grófot várja Salzburgból. Kik Andrássy erélyességét szeretik dicsérni, azt mondják, hogy a törvényszegő püspökök ellen a törvény egész szigorával fog eljárni. El is várjuk tőle.

— **Szabolcsmegye ellenzéke** szervezkedni készül; az ujból alakulás s a programm megállapitása sept. 26-ikán d. u. 4 órakor lesz N. Kállóban. A felhivást aláirták: Gr. Degenfeld Imre, Gencsy Károly, Elek Gábor, Kállay Emmanuel, Szomjas József, Pilisy László, Szesztay Károly, Vidlovich Ferencz.

— **Andrássy Gyula gróf** miniszterelnökünk Salzburgban mind Vilmos német császár, mind Bismarck, midőn Andrássihoz ment, az utóbbi által igen előzőleg fogadtatott, s Bismarck szinte a rokonszenv kétségtelen jeleit mutatta irányában; 20 perczig volt Bismarck vendége gr. Andrássynak s a legmelegebb viszony látszott köztök kifejlődni. Ferencz József császár, midőn Bismarck megérkezett, ülőhelyéből felkelt és nehány lépéssel eléje ment. — A salzburgi találkozás czéljául a lehető legjobb forrásokból annak vég megállapodását beszélik, hogy Németország, Magyarország, és Ausztria minden europai kérdésben egyetértőleg fog eljárni; s igy az europai béke megszilárditására volna mindegyik fent irott állam czélja irányozva.

A honvéd zászlószentelés ünnepélye.

(Folytatás.)

— Az első nap ünnepélyessége még nem ért véget Tisza Kálmánné diszes bevonulásával. Hanem délután 6 órakor a honvédtisztikar a zászlóanyánál tisztelgett. Tiszáné kedélyesen beszélgetett a hadifjakkal, de a látogatás nem sokáig tartott.

Este fáklyászene volt tartandó. Még nem is alkonyodott, midőn a piacz tere megnépesült. Ezrekre gyült fel a közönség, midőn a nagytemplom körül feltüntek a fáklyalángok. A honvédek jöttek Tisza Kálmánnéhoz. A körülbelől 250 égő fáklya mintegy tüztengert képezett. A menetet a katonák zenekara kisérte. Velök jött a daláda is saját zászlója alatt.

Majd megérkezett a tisztelgő sereg a Dégenfeld ház elé. Itt kört foglaltak a fáklyás honvédek; a körben a katonai zenekar és a dalárda állott. A körön kivül tengernyi nép özönlött beláthatlan messzeségben. És végre megnyiltak a zászlóanya szobájának ablakai; óriási éljenek hangzottak erre fel. A lelkes éljenzés után a zenekar és dalárda együttesen adá elő Ridley Kohne vezetése mellett Huber „Nemzeti zászló" czimü dalát, melyet ismét zajos éljenek követtek. Ezután még a zenekar játszott nehánydalt.

Aztán elindult a menet végig a piaczon gr. Pongrácz alezredes sz.-annautczai lakására.

Itt is a zenekar játszott dalokat. Felkereste még a fáklyásmenet Kovács Lajos polgármestert, Simonffy Imre főkapitányt, s mindenütt pár darabot játszottak. A közönség hiven kisérte a katonai menetet. A tisztelgések körülbelől tizenegy órakor értek véget, mikor aztán a honvédség és nép szétoszlott.

A második nap (vasárnap) lőn a valódi ünnep. Korán reggel megnépesedtek az utczák, különösen a nagy templom előtti tért már hét órakor elfoglalák. Mindenki igyekezett volna bejutni a templomba, de bizony a közönségnek harmadrésze sem fért be.

A honvédek nyolcz órakor foglalták el állásukat. A gyalogok a templommal szemben állottak meg, a lovasok a burkolaton foglaltak helyet. A nép pedig a templom s a honvédcsapatok körül álldogált.

Végre 9 órakor megkezdődött az isteni tisztelet.

Azon nagy érdekeltség, mely átalában a honvédzászlószentelési ünnepély irányában mutatkozott, a templom kerosettségében is erősen mutatkozott; mert nemcsak a templom minden zuga megtelt, földszint és karzatokon, hanem tömérdeken nem tudtak betérni, holott a templom 3—4000 ember befogadására alkalmas.

Az isteni tisztelet és a szertartások egészen a már ismertetett programm szerint folytak le; annálfogva minden részlet leirásától tartózkodunk.

A „Jövel szentlélek uristen" dicséret eléneklése után a vegyes kar Ridley Kohn vezetése alatt nagy szabatossággal és meghatóan énekelte az „Isten áldd meg a magyart" Kölcseydicséneket; melynek elhangzása után K. Tóth Mihály állott a szószékbe, és jámbusokban folyó szép imája után felolvasta alkalmi egyházi beszéde alapigéit, Mózes IV-ik könyve. I. R. 2. 3. 52. verseiből, melyek igy hangzanak: „Vegyétek számát az egész Izráel fiai gyülekezetének, az ő nemzetségök szerint, az ő attyaiknak házok szerint, a neveknek számok szerint, minden férfiat föről före. Husz esztendős fiutól fogva és teljebb mindent, ki a hadba kimehet az Izraelben, megszámláljátok őket az ő seregök szerint, te és Áron. És tábort járjanak az Izráel fiai, kiki az ő táborában és kiki az ő zászlója alatt az ő seregek szerint."

Azért közöljük az alapigéket egészen, hogy kiki átlássa, mikép az egyházi szónok mennyire eltalálta, beszéde fonalát a nagyszerü ünnepély irányszálaival kötni egybe. A beszéd valóban, az előadást illetőleg ugy, mint annak belterjességét és magvasságát tekintve, remeknek mondható. K. Tóth Mihály az egyházi szónoklat magaslatán állott e beszédben, s ugy nagy olvasottságának, tudományosságának, mint viharokban megedződött tántorithatlan hazaszeretetének legragyogóbb bizonyitékait szolgáltatta. Beszédének a haza iránti kötelezettségekre és a zászló jelentőségére vonatkozó részei kiválóan elragadók valának. Átalában azt mondhatjuk, hogy e remek beszéd világlap vezérczikkéül is odaillenék, s a lap be volna töltve, ha az semmi mást nem tartalmazna is. A programm szerint történtek folyamából kiemelendő még a püspök Révész Bálintnak ugy a zászlófelavatása előtt mint annak megtörténte után, — miután a vegyes kar a „harczos dalát" és ezután Vörösmarthy szózatát igen szépen eléneklé — a zászlóaljhoz tartott beszédei, melyek az illetett egyházi szónok ajkairól oly kenetteljesen, szivből és szivhez gyujtólag hatottak. (Még Révész Imrét szerettük volna hallani, hogy a hármas szám az egyházi szónoklat tökélyében itt is szerepelhetett volna). Kivül a templom terassán a zászlóanya és a koszoruleányok számára volt emelvény készitve, s a zászlóba ott történt a szegek beverése a programm szerint; azonban a sorkatonaság, a honvédség, a város és egyesek részéről számtalan szeg veretett még be, melyek némelyike, mint a zászlóanyáé és K. Tóth Mihályé sat. csinos jelszavak elmondása közben történtek. — Megható volt Pongrácz gr. őrnagynak a zászlóaljhoz tartott beszéde és aztán a zászlóalj felesketése, melyeket eget verő éljenek követtek. — A honvédhuszárság, a gyaloghonvédség és a templom előtt felállitott kis honvédség szép látványát nyujták a panoramának, mely valóban — az idő is kedvezvén — gyönyörü volt. — Az esketés végével a valódi szertartásos ünnepély véget ért, — s a roppant, beláthatlan néptömeg örömtől átsugározva hullámzott a piaczon és az utczákon, mig később oszlani kezdett.

Délután 2 órakor kezdődött a casinóban a bálanya által mintegy 150 személyre rendezett diszebéd, mely minden tekintetben kitünő volt, s melyen egymást érték a lelkes pohár köszöntések, miket folyvást a katonai zenekar követett.

A köszöntések sorát Révész Bálint püspök kezdte meg, a koronás királyra tett köszöntésével; ezután Huzli Károly kispréposta királynéra, Pongrácz honvédőrnagy a zászlóanyára, b. Meszéna h. alezredes Debreczen városra, Kovács Lajos polgármester a 46 dik zászlóaljra, Sztankó h. alezredes József főherczegre, majd a sorkatonaság és a honvédség közti barátságra, Pongrácz ezredesre s K. Tóth Mihályra, Pongrácz honvédezredes püspök Révész Bálintra, Oláh Károly a honvédségre, mint az alkotmányos szabadság biztositékául szolgáló intézményre, Kutschenbach cs. kir. ezredes a honvédség és a sorkatonaság közti egyetértésre. De Potten er honvédszázados Tisza Kálmánra, Irányfi h.-hadnagy Pongrácz őrnagyra és Tisza Kálmánra, Tisza László a honvédség jövőjére, Beöthy Andor Tisza Lászlóra, Varga Lajos Dégenfeld Imre grófra, Rácz György a honleányokra, Marzsó százados a polgárságra, Tordai h. őrmester a zászlóanyára és a tiszti karra. — Tisza Kálmán a magyar hölgyekre s koszoruleányokra — mondottak köszöntéseket.

A vidám kedélyyel folyt lakama 5 órakor ért véget. Midőn is a zászlóanya, s a koszoruleányok nagyobb kisérettel a nagyerdőre kocsiztak, a honvédlegénység mulatságát megtekinteni; a legénység mulatsága is kitünőnek mondható, gazdag lakoma volt részökre rendezve, s a zászlóanyát és kiséretét lelkes ovátiókkal fogadta a vig zászlóalj legénysége, mely késő estig szépen mulatott az erdőben. —

Az egész napon talpon állt Debreczen lakossága, az utczák beláthatlan tömegekkel valának telve; a mi a honvédség iránti mesterkéletlen rokonszenvnek legszebb bizonyitékait szolgáltatta! — E nap emlékezetes lesz Debreczenre és a honvédségre egyiránt!....

Este 9 órakor kezdődött a szinházban a tánczvigalom, mely igen fényes és látogatott volt. Csárdással inditák meg a tánczot, és folyt az javában hajnaltájig. A páholyok is mind elvoltak foglalva, s a Csokonai szobor tőkéje — a páholyok jövedelméből szép gyarapodást nyert általa. —

A törvényhatóságok szervezése.

*** Szomoru képek tünnek fel itt-ott a szervezési munkálatokból. Különösen a virilisekkel van temérdek baj.

Akadtak ugyan egyes derek emberek több helyen, kik lemondtak ezen, az egyenlőséget sértő jogról, de másfelől oly eljárásról is hallunk beszélni, melyszerint a rosz törvény daczára is a legszembeötlőbb igazságtalan uton kivánnak némelyek ez istenadta jog élvezetébe jutni.

Igy van Esztergomban, hol a főkáptalan több tagja a testületi vagyon után fizetett adók fejenkénti felosztása alapján van bejegyezve a virilisek közé. De itt még tovább is mentek. Érvényre emelték azon határozatot, (mely ugyan törvényellenes), hogy bármely megyei lakos, a kinek több törvényhatóság területén van birtoka vagy jövedelme, az ezek után fizetett adók alapján is lehet Esztergommegye bizottmányi tagja.

Természetes, hogy ily uton csak kormánypárti ember lehet virilis. Az uralkodó többségnek szabad a törvényt lábbal tiporni; de ha az ellenzék szól: a kormány királyi biztossal felel, mint nem rég történt Hevesmegyében.

A megyei szervezési munkálatokból kettő fekszik jelenleg ismét előttünk. Alkalmasint, a városok mozgalmáig nem is merül fel már több.

Szepesmegye a tisztikar létszámát nem akarván növelni, elhatározá, hogy a főjegyző árvaszéki elnök is legyen; a szolgabirák mellett esküdtek müködnek, a számvevő egyszersmind várnagy, a rendőrkapitányság ujraszerveztetik. Az állandó választmány tiz tagból áll. A legtöbb adótfizetők közül az első 7602 frtot, az utólsó 112 frtot fizet. A megye a pótadót, mely mindenfelé oly népszerütlenné lőn, nem akarja megtartani, s az igy támadó hiányt a személyes kereseti adóból óhajtja fedezni.

Temesmegye elvben kimondta, hogy a járási székhelyek a járásbiróságok székhelyeihez kötendők, ezért a járási tisztviselőknek lakbér is adatott. A szolgabirák mellett itt is lesznek esküdtek, kik egyszersmind mint járási közgyámok szerepelnek. A tisztikar fizetése felemeltetett. A jövő évi költségvetés 127,000 frt. Az állandó választmánynak hatvan tagja van, kik közigazgatási, közmunkaügyi, pénzügyi és nevelésügyi szakosztályokban müködnek.

Külföld.

— **A franczia nemzetgyülésben** azon határozat létrejötte iránt, melyben a nemzetgyülésnek és a végrehajtó hatalomnak Versail-

TÁRCZA.

AZ EMBERVADÁSZ
vagy
A VILÁGTALAN.
— Franczia regény —
irta: **Gonzales Emanuel.**

Folytatás.

Az embervadász meghökkent és nagyon kényelmetlennek érzé fölvett szerepét, melyet végigjátszani eltökélt; szégyelni kezdé magát önmagától, hogy igy egyszerre gyáván meghátrált s föltette magában, hogy ő neki djadalt kell aratnia.

Érezte, hogy a delnő igazat mondott, sőt maga is szerette volna már, ha durva enyelgését oly tulságig nem viszi vala, de azért a bizonynak merev állhatatosságával igy szólt:

— En sem rabló, sem ördög nem vagyok asszony.

Bizonyitsa be kegyed, hogy e leány nem maga a korcsmárosnőnek s nem is valami kötélánczosnő és én azonnal teljes rendelkezésére állom át.

Krisztina kebléből nehéz sohaj szállott föl. Anyja ajkán mosoly lebbent el, s örömkönyek gördültek arczán alá.

— Hála az égnek! — szólt. — Uram! — folytatá az őrgrófhoz fordulva, — ugy-e ön csak megakart minket ijeszteni? Ha azonban netalán kincsünkre szomjazott volna, ne aggódjék, mi gazdagok vagyunk! Látja ön azt a ládácskát? Nem csupán értéktelen ruhanemüt, hanem drágaságokat is tartalmaz az. Csak bátran, markoljon belé, szép csengő aranyakat talál abban. Vegye el mindazt mit ott lel, válságdij gyanánt, de kimélje leányomat. Feledje, hogy látta őt valaha! Gondolja, mintha kimult volna karjai közt!

Ezzel a ládára mutatott, mely a szoba padolatán egy szögletbe volt helyezve. Azt vélte a szegény nő, hogy ezáltal lekenyerezheti a vén gonoszt.

Soha még ennyire nem volt lealázva az őrgróf. Inkább eltürt volna e nő tenyerétől egy jó pofoncsapást. Panaszt és fenyegetést már rég megszoktak fülei, még azzal sem nagyon törődött, ha elvétve rablónak nézték, de az zokon esett neki, hogy zsebmetszőnek, tolvajnak tekintik.

— Hát tolvajnak tart engem édes asszonyság? — szólt az őrgróf, fejét büszkén hátravetve. — E sértés nagyon is sulyos. Lehet, hogy megérdemeltem.

A csavargók hirtelen összenéztek s a ládára tekintve, látszott sovár pillantásaikból, hogy ők annak tartalmát többre becsülik mint az őrgróf. —

— Legyen nyugodt asszonyom, — folytatá az embervadász, — kincseihez semmi közöm.

— Langallerie Gáspár őrgrófnak hála istennek van pénze elég, hogy egy korcsmárosnő leányának becsületét megvásárolhassa. Látja kegyed azt a böröndöt, — kérdé fölemelve, — ez nehezebb, mint a kegyed ládája, mert ugy meg van töltve aranyokkal, hogy ha szórnám is a pénzt belőle, eljutnék ezzel Konstantinápolyba is!

A csavargók, kik eddig a ládán legeltették szemeiket, most egyszerre a böröndre pillantottak.

Krisztina e közben teljesen magához tért.

— Kegyed nagyon csalódott bennem asszonyom, — folytatá az őrgróf. — Nem épen kedvező külsőm tévhitre vezette, és én nem is tagadom, hogy inkább hasonlitok valamely orvvadászhoz, mint délczeg lovaghoz. De hát én már napok óta kergetem egy unokaöcsémet, kivel még egy kis számolni valóm lesz.

Az öreg delnő remegett, mig Krisztina arcza elpirult.

— Ah! kegyetek kitalálják bizonynyal ki lehet ez, akiről beszélek. — Alkalmasint emlékeznek még arra a szép fiatal suhanczra ugy-e?

— Tehát az a derék bátor fiatal ember önnnk az öcscse lett volna? — kérdé bámulva a delnő.

Krisztina még inkább elvörösedett.

— Ugy-e eltaláltam — folytatá nyers hangján az őrgróf. — No, bezzeg fejére találtam a szegnek! — tevé röhögve utána.

Krisztina, kinek félelme még nem oszlott el tökéletesen, ezt sugá anyjának:

— Ne hagyj el anyám; oly gyöngének és bágyadtnak érzem magamat s ugy beszélek, mintha csak álmodnám.

Az őrgróf eközben gondolkozni látszott.

— Gertrud asszony — kezdé aztán — vegye föl azt a ládát s mutassa ki a vendégeknek szánt szobát. Lássa el ez asszonyságokat mindennel a legjobban. Hadd pihenjék ki magokat kissé ez eset után.

Némi gyöngédséggel fogta meg a fiatal hölgy kezét az embervadász, hogy őt fölvezesse. Krisztina csak tántorgott s meg-megállapodott, hogy lélegzetet vehessen. A két nő és az őrgróf föllépdeltek a lépcsőkön.

A korcsmárosnő elől ment a ládával, de nyugtalan volt mert az oly hirtelen báránynyá változott farkasban nem igen bizott.

Alig értek ezek az emeletbe, midőn a két csavargó fölkelt.

Pierrot a kis kecskepásztor bámulva nézett rájok, de meg sem mert moczczanni.

A sánta kinyujtá tagjait, oly könnyedséggel, mint valami kötéltánczos.

A nyomorék pupos, ki eddig ugy mászott mint a tekenős béka, egyszerre mint az angolna egyenesedett ki s oly meven tartá magát, — mintha nyársat nyelt volna el.

Visszataszitó vigyorgás látszott ez arczokon; szemeik elészökeltek gödreikből s ugy villogtak mint a vadállatokéi.

Majd nagy büszkén leverték rongyaikról a port s lassu léptekkel közeledtek az ebek felé, melyek morogni kezdtek. Kemény, szigoru tekintetet vetettek a kutyákra. Ki őket megfigyelte volna egyiptomi varázslóknak képzelte volna, kik a legmérgesebb kigyókat képesek mosolyogva nyakuk körül csavarni, anélkül hogy azok megcsipnék.

— Az öreg ugyan furcsa teremtés, — szólt Gervais, a sánta. — Erős, keményczsontu legény, akár a vas. De époly bárgyu mint valami kétnapos bárány. Ez a kevély nép, mely magát lovagnak, nemesnek tartja, csak harapni tud s hegyes fogai vannak mint az ebeknek, melyek iránt oly nagy előszeretettel viseltetik, de soha sem tudja mikép lehet a vadat megszeliditeni, elkábitani.

(Folytatása köve kezik.)

lesban maradása eldöntetett, a költségvetés tárgyaltatott 1872-re; mely a táviratok szerint — oly mesés összegeket tartalmaz, hogy tartózkodva emlitjük meg, fentartván a hir megerősitését; ugyanis az 1872-ik évre szóló egész szükséglet 4196 millió frank lenne. — Bazaine marsal szept. 4-től fogva Versaillesban időzik, és mind Thierst, mind az enquete bizottmányt meglátogatta. Thiers folyvást igen kedvezőleg nyilatkozik Bazaineről; többen azon tábornokok közül is, kik kárhoztatólag beszéltek Metz parancsnokáról, most már igen tartózkodólag szólnak felőle; s az a hir, hogy igazoltnak fog tekintetni Bazaine, sőt parancsnoksággal is meg fog bizatni.

Az észak-keleti vasut ügyében.

*** A vasutak történetében fekete lap jutott a magyar észak-keleti vasutnak. Nem hallottunk még erről soha egy elismerő szót is, mig a panaszok szünetlenül hangzanak.

Jól emlékezünk a szomoru multra, midőn még Strousberg kezeiben volt az épités ügye, meddig kinlódtak a munkálatokkal, s a mit csináltak is, abban sem volt köszönet.

Strousbergtől végtére elvétetett az épités. Örültünk mindnyájan, hogy a kormány kiterjeszti ide gondjait. Készséggel boritottunk fátyolt e vasut gyászos multjára, mert reméltünk ennek jobb jövőt.

Reményünk meghiusult.

Az észak-keleti vasut épitése csak a régi uton halad azóta is, mióta az Uniobank átvevé. Azon kivül, hogy a debreczen-nagykárolyi vonalrész megnyilt, — nem történt semmi, a mi haladásnak volna nevezhető.

Ugyan meddig élnek még vissza a közönség türelmével?

Többször történt már Szatmárig hivatalos bejárás is, de ennek eredménye vagy eltitkolkoltatott a nyilvánosság elől, vagy pedig olyan volt az, hogy jobb szerettük volna nem hallani. A vállalkozó-társulat ugy látszik — nem is tart oly egyént, a ki szakavatott volna a vasutépitészetben, mert különben nem engedné addig elrendelni a hivatalos feljárást, mig önmaga meg nem győződött az épités jósága felől. Igy a kormány küldöttei rendesen — áprilist járnak.

Igy történt ez legközelebb, a mult hét végén is, az utóbbi bejárás alkalmával.

A nagykároly-szatmári vonalrész megnyitására — ujabb számitás szerint — nem lehet előbb kilátásunk, mint október 10-ke. És miért, mert a német épitészeti igazgatóság megint nem lett készen a maga dolgával, annyira, hogy azt a bejáró bizottság számtalan hiány gyors utánpótlására volt kénytelen utasitani. —

Ezzel a hirrel tért vissza a bejáró küldöttség a munkálatoktól.

A kormány tehát — mint a tapasztalat bizonyitja — igen szerencsétlen a vállalkozók megválasztásában. De a mi kár ezek hanyagságából származik, azt még a kormány is tetézni igyekszik — hosszas elnézésével.

Szerintünk, a kormánynak teendője az lett volna, hogy midőn belátta bármelyik vállalkozó élhetetlenségét, azt azonnal mozditotta volna el.

Még most sem késő. A kormány fogja az ügyet erélyesebben, mert bizony neki válik szégyenére, hogy az országot igy kárositó egyes emberekkel sem tud kellőleg elbánni.

Vagy a közlekedési és pénzügyministerek nem érzik magokat a szentesitett törvények által kötelezetteni? — Itt a példa azt mutatja.

UJDONSAGOK.

* **A Csokonai dicsköltéményre Strelisker Manó** a honvédzászló felszentelési ünnepélye alkalmából, 1 darab cs. aranyat adományozott kezeinkhez, mit is Tóth Antal pénztárnok urnak kézbesitettünk. Ez alkalomból tudatjuk a t. cz. közönséggel, hogy a dicsköltéményre további adakozásokat szivesen fogadunk.

* **Adományok a Csokonai-szoborra.** Varga Mariska, férjezett Tóth Sámuel tanárné 1 db aranyat, L'Anné m. k. négyszögellési mérnök 2 frt., szürszabó itjuság 2 db 2 frtos tallért, szücs ifjuság 3 frt. Debreczen szept. 11. Tóth Antal pénztárnok.

* **Tisza Kálmánné a zászlóanya** ma délben utazott el férjével városunkból; az indóházig egy honvédhuszár-szakasz s számos tisztelgő kisérte.

* **Patay András** főispán ma utazott Váradra, a hol holnap lesz a beigtatási ünnepély.

* **A pápai csalhatatlansági dogma** kihirdetése iránti rendelet — ugy halljuk — megérkezett Huzly Károly helybeli kath. lelkész és kisprépost urhoz is. — Valóban szánandó állapot, midőn a kormány erélytelensége miatt ily derék jellemü ferfiak is kellemetlen helyzetbe hozatnak, mint a fentirt lelkész ur. Egyébiránt mind ő róla felteszszük, és töle el is várjuk, hogy nem fogja a kihirdetést megtenni, mind felvilágosodott katholikus lakostársainktól, hogy ellenszegülendnek a kihirdetésnek; — sőt városi hatóságunk is minden erkölcsi erejét felhasználandja, hogy városunk olyféle botránynak szinhelye ne legyen, ami a csalhatlanság kihirdetésével kétségtelenül együtt járna.

* **A ref. főiskola** épitésének költségeire nem sokára sorsjegyek fognak kibocsáttatni; lesz 480 nyeremény, 16,000 ft értékben; főnyeremény 4000 ft értékü ezüst készlet; a huzás Budán a jövő évi julius 1-én leend.

* **Azon 1848—49-ki honvédek**, kik a lapunkban közlött kimutatás szerint az országos honvédsegélyező egylet részéről segélyezésel láttatnak el, folyamodványaikat az illető végzéssel együtt átvehetik.

* **Elesett** az én fejemnek koronája! Az ur hatalmas szavára áldott emlékü jó férjem helybeli lelkész, néhai Nagy József pormaradványai a közanyának a földnek visszaadatván: mig egyfelől busan kesergő szivemnek megnyugtatást ád e tudat s meggyőződés, hogy az, kit oly hiven szerettem s kitől viszont tisztán szerettettem, minden földi baj s szenvedéstől immár megpihent s csendesen elszenderedve ment át a földi viszontagságos életből a boldog örökké valóságba: ugy másfelől vigasztal e hit, hogy egyedül nem vagyok, velem van az atya." Gyógyirként hatott érzékenyen fájó szivem sebeire tapasztalnom ezt a végtisztesség alkalmával mindenfelől nyilvánuló közrészvét s általános megilletődésben, és midőn ezért a mélyen tisztelt mindenrendü s rangu közönségnek legmelegebb hálámat s forró köszönetemet e lapok hasábjain kifejezem, magamat résztvevő kegyességük s pártfogásokba továbbra is bizalomteljesen bekérem. — Debreczen, 1871. szeptember 11-én. Benkó Juliánna m. k.

* **A honvédmenház-épitő bizottság** elnöke Vidacs János értesiti általunk is a honvédmenház tőkéjéhez adományaikkal járult honlányokat és hazafiakat, hogy a honvédmenház alapkövének letétele nemsokára megtörténik. Addig is, mig az illető bizottság az alapelhelyezési ünnepélyi dejét és részleteit közzétehetné, felszólitja az elnök mindazokat, akik a 48—49-iki időből valamely érdekes okmányt, vagy emléket birnak, s azoknak a menház alapköve alá helyezését ohajtanák, sziveskedjenek azokat emlitett elnökhöz (Pest, kétnyulutcza 8. sz.) mihamarabb beküldeni.

* **Az iparkamarai tartozások** összesen 1379 frt 25 krt tettek; ebből bevétetett 1316 frt 80 kr.; bevehetetlen volt 62 frt 45 kr.; a bevett összeg a kapitányi hivatal díjszedő osztálya által a helybeli adóhivatalhoz átküldetett.

* **Három román népballada.** Ács Károlytól közelebb három román (oláh) népballada jelent meg, s beküldetett szerkesztőségünkhöz is. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Tormay Bélát** a helybeli gazdászati tanintézet igazgatóját nagy kitüntetés érte; ugyanis: a földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszterium altal mult évi junius 10-én 11,987 sz. alatt egy népszerü lótenyésztési kézikönyvre kiirt pályázat folytán a f. évi márczius 1-ig meghosszabbitott határidőre beérkezett öt pályamunka felkért szakértők által megbiráltatván, a pályadij a „dijóhéjban" jeligével ellátott pályamünek itéltetett oda, s a nyertes mü szerzője — Tormai Béla.

* **Nichts deutsch.** A debreczeni gázgyár igazgatósága megkeresé a kapitányi hivatal dijszedő osztályát, hogy nehány ftnyi követelését hajtsa be, de megkeresése németül volt irva. Ezért a derék Jeney István — igen helyesen — rairta az ivre, hogy „nichts deutsch", s ezzel visszaküldé az iratot. Szégyen is volna Debreczen városára, ha a hatóság még a helybeli gyárakból is elfogadna „német" megkeresést. —

* **A csavargók** ismét megszaporodtak, s éjjel üzik is a könnyü megélhetés mesterségét. Mult éjjel vagy husz ily jó madarat fogtak el s kisértek be a városházhoz.

* **A hazárd-játék** ujra kezd divatba jönni városunkban; a hatóság közelebb is több helyen fedezett fel ily titkos játékosokat. A játékbarlang tulajdonosai ellen pedig megtétettek a kellő intézkedések.

Belföldi hirek.

*** Zrinyi ünnep. Szigetvárott e hó 6-án fényesen ünnepelték meg a hős Zrinyi Miklós halálának évfordulati napját, este kivilágitás volt. Az ünnepélyen részt vettek Helffy Ignácz, Mednyánszki és Körmendi Sándor képviselők is; akkor este lakoma is volt, más nap reggel pedig istenitisztelet tartatott.

*** A bárándi választó kerület ellenzéki tagjai e hó 22-én Bárándon értekezletet tartanak; tárgy: a szervezkedés.

*** Az alföld-fiumei vasut nagyvárad-csabai vonalrésze f. hó 12-én — hir szerint — megnyilnék. Csabán már készülnek az ünnepélyhez. Váradon semmit sem tudnak ez ügyről.

*** Kmethy György volt honvédtábornok és török basa török nemzeti diszegyenruhája és rendjelei, melyekről a hazában igen kevesen tudnak, Nyiregyházán a boldogult egyik vérrokonánál Szénffy Gyulánál van. Ezek megérdemelnék, hogy az enyészetnek át ne adassanak.

*** Veszedelmesnő. Rimaszombaton egy lánykát akarata ellen férjhez kényszeritettek szülei, a férj nagyon pálinkás volt; egy izben a nő választó vizet adott férjének — pálinka helyett, a férj észrevette ezt, s felfogadá, hogy — ha a nő lemond mérgezési szándékáról, — több pálinkát nem iszik, csak bort.

*** Ráday gróf, szegedi királyi biztos közelebb Makón járt, hol a polgárság neki fáklyászenét adott; a gróf ezen kivülmég több kitüntetésben részesült.

*** Lőrinczy Lehr Zsigmond pozsonyi tanár s a Kisfaludy-társaság tagja meghalt. Költői müvei tehetségre mutattak, s különösen jeles forditásai által tünt ki. Nyugodjék békével.

*** Gyászhir. Egyed Farkas Biharmegye bizottmányi tagja s régi megyei ember Bárodon elhalt. Béke porainak!

*** Bártfáról ismét német nyelven kaptuk a vendégek névsorát. Bizony szégyen.

*** Szatmárról irják: hogy mennyire jók s mily könnyen lelkesülők vagyunk mi, bebizonyitottuk közelebb is azzal, hogy a vasut isten tudja mikor leendő megnyitásának ünnepére 500 ftot megszavaztunk; vajon ki érdemli meg, hogy reá költsünk?

A „Debreczen"
eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Konstántinápoly, szept.** Ferwer effendi basává s külügyminiszterré neveztetett ki. Albaniába uj csapatkülönyek indultak.

= **Brüssel, szept. 11.** A gépészsulatok elhatározták bezárni a műhelyeket, ha a striccoló munkások szept. 12-ig a munkába bele nem kezdenek.

= **Pest, szept. 11.** A gabnaüzletben hangulat nyugodtabb, a kinálat nagyobb, buza olcsóbb, a rozs lanyhább, zab, árpa változatlan.

Nyilt tér.

Pénztárnoki állomásra

állandó alkalmazást nyerhetni egy tekintélyes helybeli üzletben — 1500 — 2000 frtnyi biztositék mellett. — felvilágositást ad szerkesztőségünk.

376 1—

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczenváros birósága részéről ezennel közhirré tétetik miszerint Holcsy Arnold felperes részére Kestenbaum Mórné alperesnőtől 1000 frt. s járulékai erejéig — biztositási végrehajtás utján foglalt szénatermés, az alperesnő által Kovács János urtól bérelt szepesi tanyán évi september hó 13-án d. u. 3 órakor nyilvános előleges árverés utján készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Debreczen, 1871. sept. 2.

Somogyi Kálmán
kik. végrehajtó biró.

372 2—3

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pènzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket,	évenkénti	4	huzás	200,000 frt	főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés mellett,	
osztrák hitel intézeti	„	„	4	„ 200,000 frt	„	6 frt	„	„ „
1864-ki Osztr. állam	„	„	5	„ 250,000 frt	„	6 frt	„	„ „
1860-ki 5% es osztrák állam	„	„	4	„ 300,000 frt	„	8 frt	„	„ „
1839-ki osztrák állam	„	„	2	„ 150,000 frt	„	8 frt	„	„ „
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	„	„	6	„ 600,000 franc	„	6 frt	„	„ „
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	„	4	„ 200,000 rubel	„	10 frt	„	„ „

27 0—0

Az igazgatóság.

HUBER JÓZSEF

férfi-ruha készitö Debreczenben.

(A Fehérló fogadó előtt 2133. sz. a. Kulcsár-féle házban.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy több évi becses pártfogása következtében azon kedvező helyzetbe jutottam, miszerint eddig **Huber ós Gáll** czég alatt fentállott társas üzletet a per nélkül bevehető minden követeléssel együtt, a fentebbi czég alatt átvettem, s azt az eddigi irányban folytatandom.

Tudatom egyszersmind, hogy mindent elkövetek ezentul is, hogy az eddigi nagymérvü pártfogást folytonosan kiérdemeljem. Igy a most bekövetkező őszi és téli idényre a brünni nagy gyárakból személyesen magam láttam el raktáramat a legkitünőbb minőségü kelmékkel, s hogy a n. é közönség minden igényét kielégithessem, a mellett, hogy üzlethelyiségemet a legczélszerübben megujitottam, a szabászi teendők végzésére egy oly egyént szerződtettem, ki e téren magát a kül és belföld legnagyobb városaiban 12 éven át képezte, s a ruhák divatos, minden tekintetben megfelelő szabásáról s jólállásáról, számos évi gyakorlata által kezeskedik.

Az árak jutányosságáról, gyors szolgálatról kezeskedem.

A midőn az eddigi nagy mérvü pártolásért őszinte köszönetemet nyilvánitom, magamat s üzletemet továbbra is a n. é. közönség nagybecsü pártfogásába ajánlva,

mély tisztelettel vagyok

361 3— **Huber József.**

FÉRFI RUHA-TEREM

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, miszerint eddig

Huber és Gáll

czég alatt fent állott társüzletünk meg szünt s f. é. september 1-től fogva mint üzlettársak meg válunk egymás tól, s a nevezett naptól kezdve

Gáll Ferencz

czég alatt a Jéger-féle házban saját üzletet nyitok, s valamint a fentebbi czég a n. é. közönség igényeit igyekezett teljes kielégiteni, nekem is főigyekvésem leend a tömeges pártfogást pontos kiszolgálás, áruim jutányossága, s jó izléssel készitett öltönyök által kiérdemelni.

Magamat a t. közönség figyelmébe ajánlom, vagyok tisztelettel

Gáll Ferencz
férfi szabó.

Üzleti helyiség a „Fehér"-lóval szemben Jégerház. 351 6—10

Uj üzletmegnyitás
Debreczenben
a „MAGYAR CSIZMÁHOZ" czimezve.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben egy nagyválasztéku legdivatosabb

BEL- és KÜLFÖLDI

férfi, női és gyermek lábbeli raktárt,

továbbá:

nap- és esernyő-tárt

nyitottunk.

Miután Nagyváradon már több több év óta fennálló ily üzletem közelismerés és pártfogásban részesül, főtörekvésünk leend Debreczen város és vidéke t. közönségének is igényeit csinos, jó és olcsó czikkek által kielégiteni.

A nálunk vásárolt lábbelik javitás végett is elfogadtatnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek. Számos látogatásért esedezünk:

Stern és Michelstädter.

343 3—6 **Üzlethely: főpiacz, Br. Josinczyné házában.**

Hirdetmény.

A DEBRECZENI

könyv-, kő-münyomdai s kártyagyári részvénytársaság:

T. cz. részvényesei tisztelettel felhivatnak, hogy a részvénytőke 25%-át f. 1871-ik év sept. 15-ig a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknak e czélra ideiglenesen helyettesitett pénztárába befizetni sziveskedjenek. A befizetett összegekről az emlitett pénztár által ideiglenes nyugta fog kiszolgáltatni. Ha az ily elismervény tulajdonosa a kitüzött idő alatt a részletfizetést nem teljesiti a lejárattól számitott 30 nap alatt, az alapszabályok 7. § sa értelmében, ismételve hirlapilag fog felszólittatni a hátralevő részletnek 6% késedelmi kamattal leendő befizetésére, minek elmulasztása esetében a már befizetett készlet a társulat alaptőkéjéhez fog csatoltatni.

Debreczen, sept. 1-én. 1871.

366 3—3 **Az igazgató választmány.**

Kiadólak.

Nagyhatvanutczán az 1554-dik sz. alatt egészen ujonnan épült háznál 3 szoba konyha, kamara, két világos pinczeszoba az utczára és egy magazin vagy több évre minden órán kiadó.

Értekezhetni iránta Szallár Fereneznél. 1—3

Debreczen, 1871. Nyomatott Teleg. H. L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)